

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” по професионално направление 4.4. Науки за земята („Палеонтология и стратиграфия”), Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски”, София обявен в Държавен вестник, брой 84 от 21.10.2022 г.

Кандидат: **доц. д-р Валери Валентинов Сачански** - Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски”, София

Рецензент: проф. д-р Илияна Бончева, Геологически институт при БАН, секция „Палеонтология, стратиграфия и седиментология”

Членовете на Научното жури за провеждане на конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” са определени със заповед № 846/21.11.2022 г. на Ректора на Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски”. На първото заседание на журито на 4.01.2023 г. бях избрана да изготвя становище.

Подадените от доц. д-р Валери Валентинов Сачански (единствен кандидат) документи за участие в конкурса отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, а също така и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски”

Биографична справка

Валери Валентинов Сачански е роден на 04.04.1962 г., гр. Плевен. През 1988 г. завършва ГГФ при СУ „Св. Климент Охридски”, с квалификация геолог-стратиграфия и палеонтология. От 1989 г. до 1992г. е редовен докторант в Геологически институт при БАН. През 1992г. след защита придобива научната степен доктор на науките.

От 1992 г. до 2003 г. е научен сътрудник в Геологически институт при БАН – секция Палеонтология и стратиграфия.

От 2003 г. до момента е доцент в Геологически институт при БАН – секция Палеонтология и стратиграфия.

От 2013 г. до момента е доцент в Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски”, София

Публикационна дейност

Доц. Валери Сачански има общо 90 научни публикации, като за настоящия конкурс е представил 37 броя. На рецензия не подлежат публикации, които кандидата е преценил, че са без ISSN/ISBN номер и/или абстракт от 1 страница или по други обстоятелства, избрал да не участват в рецензирането.

Публикациите могат да бъдат разпределени в отделни раздели и подраздели.

Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Група Г.7.)

Студии и статии, като за всички е посочен индекс ISBN/ ISSN, а на някои е добавен и импакт фактор.

Статии в чуждестранни списания с импакт фактор

Тук са представени 3 броя статии – в *Geologica Carpathica* - Г.7.1. - Q2 (IF 1); *Estonian Journal of Earth Sciences* - Г.7.2. - Q2 (IF 1,114); *Turkish Journal of Earth Sciences* - Г.7.3. - Q2 (IF 1,459) и една публикация излязла тази година в *Geological Society, London, Special Publication* (IF 3.288).

Статии в български списания с импакт фактор

Статиите в този раздел са публикувани в Списанието „Доклади на БАН” (*Comptes rendus de l'Académie bulgare des Sciences*), което от 2007 г. има импакт фактор. В *Comptes rendus de l'Académie bulgare des Sciences* - в този подраздел се разглеждат 3 статии (B.4.8; Г.7.7; Г.7.8).

Група Г.8. Научна публикация в нереперирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни токове

Разширени резюмета на пленарни доклади и постери в сборници от чуждестранни научни форуми (конгреси, симпозиуми, конференции) без импакт фактор

- *National Scientific Conference of the BGS with international participation „Geosciences 2014“*. „Геонауки 2014“ Сборник с разширени резюмета от Национална конференция с международно участие, (Г.8.1.от предложените за рефериране публикации), (№55 от общия списък с публикации)
- *XX Congress of the CBGA, September 24th-26th, 2014, Tirana, Albania, (№56)*
- *4th Annual Meeting of IGCP 591, The Early to Middle Paleozoic Revolution, Estonia, (№57)*
- *31st IAS Meeting of Sedimentology held in Krakow on 22nd-25th of June 2015. Kraków, Polish, (№60)*
- *National Scientific Conference of the BGS with international participation „Geosciences 2015“*. „Геонауки 2015“ Сборник с разширени резюмета от Национална конференция с международно участие. (Г.8.2.)
- *National Scientific Conference of the BGS with international participation „Geosciences 2016“*. „Геонауки 2016“ Сборник с разширени резюмета от Национална конференция с международно участие. (Г.8.3.)
- *National Scientific Conference of the BGS with international participation „Geosciences 2017“*. „Геонауки 2017“ Сборник с разширени резюмета от Национална конференция с международно участие. (Г.8.4)
- *17th Serbian Geological Congress, Vrnjačka Banja (№70)*
- *XXII International Congress of the Carpathian-Balkan Geological Association (CBGA), (№85)*

Следват статии в български списания без импакт фактор.

Тук общо попадат 35 статии. От тях са публикувани 6 статии в *Geologica Balcanica* (№ 68, Г.7.4; Г.7.6; Г.7.8; В.4.1; В.4.8); 12 броя публикации в *Списание на Българското геологическо дружество* (В.4.2; В.4.3; В.4.4; В.4.5; В.4.6; В.4.7; В.4.9; В.4.10; Г.7.5; №78; №80; №82; (В: Резюмета на доклади на Национална конференция с международно участие „ГЕОНАУКИ“) (Г.8.1; Г.8.2. Г.8.3; Г.8.4); Общият брой на резюметата представени за рецензиране е 4. Резюметата от чуждестранните форуми са 4. Според препоръчителните критерии за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Минно-геоложки университет, те могат да бъдат отнесени към научните публикации, като основание за това дава фактът, че резюметата, публикувани в поредицата „Геонауки“ на Българското геологическо дружество, се водят разширени резюмета (Proceedings).

В заключение може да се посочи, че от 37 публикации, 4 са публикувани в списания с висок импакт фактор. Три статии са публикувани в българско списание с импакт фактор – Доклади БАН. От общия брой статии (след 2013 г.) в 13 броя статии Доц. Валери Сачански е първи автор, в 6 публикации е самостоятелен автор и 31 статии са в съавторство.

Научни приноси

Кандидатът е представил подробна справка на научните си приноси, които е поделил в 4 основни раздела. Научните приноси, върху които е акцентирал доц. Сачански са предимно в областта на палеонтологиките, стратиграфските и седиментоложките изследвания на палеозойските скали от България, Източна Сърбия и Южна Турция - Тавриди. Задълбочените професионални познания на доц. Валери Сачански в областта на палеозойската стратиграфия го правят утвърден специалист, чията експертиза е желана в редица комплексни изследвания.

Приложените за рецензиране статии са обединени тематично както следва:

Приложенията за конкурса десет статии (представени като хабилитационен труд) са по професионално направление 4.4. Науки за Земята и имат научни приноси в областта на изследване на „Събитийни палеозойски отложения в западната част на Средногорската зона“. Разгледани са следните събитийни отложения: ордовишки кварцаренити и диамиктити; отложения на границата Аерон/Телич; лидитите като събитийни отложения; горнодевонски аноксични събития.

Ордовишки кварцаренити и диамиктити (публикации В.4.4, В.4.7 и В.4.8)

Анализиран са горната и долната част на ордовикската последователност в Свогенската единица, за да се определят техните U-Pb възрастови спектри на детритния циркон с помощта на лазерна аблация с индуктивно свързана плазмена масспектрометрия (LA-ICP-MS).

Изследванията показват непосредствена близост до Транссахарския пояс, който е най-вероятният източник на детритния компонент.

Отложения на границата Аерон/Телич (публикации В.4.2 и В.4.10)

Единственият до момента непрекъснат разрез, в който са запазени горноаеронски и долнотелички седименти е парастратотипа на Салтарската свита, в близост до връх Асарица.

Характерна особеност на разреза са нива с различна дебелина и разположение, съдържащи Mn карбонатни конкреции. Този барен-интервал се разглежда като събитийно отложение, материализирало една от най-големите регресии през Силура.

Лидитите като събитийни отложения (публикации В.4.6 и В.4.9)

Най-старата палеозойска лидитна последователност в Западното Средногорие е формирана веднага след хирнантското заледряване на Гондвана. Присъствието на лидити е дало основание тази част от разреза да се номинира за официална литостратиграфска единица – Салтарска свита. Стратиграфската ѝ позиция е датирана от доц. Сачански като горен Хирнант до среден Телич (*Metabolograptus persculptus*–*Torquigraptus tullbergi* граптолитни зони).

Следващите два лидитни интервала в Свогенската единица са свързани с флишката Кътинска свита. За тяхната възраст може да се каже само, че са след Емс и преди горен Фран.

При двата случая присъствието на лидити бележи началото на формирането на флишки трог и последвалата Вариска орогенеза. Тези седименти се разглеждат като събитийни отложения с локален характер в рамките на тектонските зони Любашко-Голобърдската единица и Свогенската единица. По подобен начин се разглеждат и лидитите, формиращи пакети вътре във флишките разрези и в двете тектонски единици .

Горнодевонски аноксични събития (публикации В.4.1, В.4.3 и В.4.5)

На границата Фран–Фамен е доказано глобалното и масово измиране на много организми. В черните аргилити на Пърчарска свита (в Любашко-Голобърдската тектонска единица) бяха установени бивалвии от род *Guerichia* и *Platyclymenia*-фауна, включително вида носещ името на събитието – *Platyclymenia annulata*. Анализирана е макрофауната и е съпоставена с аналози по света, характерни за събитието *Annulata*.

Научните публикации са с приноси в областта палеонтологията, стратиграфията и палеогеографията. Те могат да бъдат групирани в следните раздели:

- Литостратиграфски изследвания (публикации В.4.6, Г.7.1 и Г.7.5)
- Граптолитна биостратиграфия (публикации В.4.4, Г.7.2, Г.7.3, Г.7.4, Г.7.6, Г.7.7)
- Установяване на нови фосилни групи (публикации Г.7.8, Г.8.4 и № 85 от хронологичния списък на публикациите – X.85)
- Палеогеографско моделиране (публикации В.4.6, В.4.9, Г.7.3, Г.8.1 и Г.8.2)

Спрямо справка за съответствие с минималните национални и институционални изисквания за участие в конкурс за професор по Професионално направление 4.4.

Науки за Земята, научна специалност „Палеонтология и стратиграфия“, Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“, София

показатели	Минимални изисквани точки за придобиване на званието професор		Общо постигнати точки от кандидата
	Професор		
А	Показател 1	50	50
В	Показатели 3 и 4	100	132
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	218
Д	Сума от показателите от 10 до 12	100	700
Е	Сума от показателите от 13 до края	150	350
Общо		600	1454

Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация

Цитирания съобразно изискванията на НАЦИД

В 4. Хабилизационен труд – научни публикации (не по-малко от 10 в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация: **60/n**;

Г 7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация

Г 8. Научна публикация в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове **20/n**;

Общо за група Г: 218.33

(от задължителен минимален брой точки 200)

Д 10. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus) или в монографии и колективни томове **5 точки; 131 x 5 т. = 655 т**;

Д 11. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране **3 точки; 1 x 3 т. = 3 т.**;

Д 12. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране **2 точки; 21 x 2 т. = 42 т.**

Общо за група Д: 700

(от задължителен минимален брой точки 100)

за периода 2013–2023

са цитирани 29 публикации с общо 128 цитата.

Преобладават цитиранията от чужди автори.

На базата на цитирани публикации в списания с импакт фактор, доц. има h-index 6 (Web of Science).

Учебна дейност в МГУ „Св. Иван Рилски“, ГПФ, катедра „Геология и геоинформатика“

• Преподавателска дейност

Обща геология (редовна и задочна форма на обучение – първи курс всички специалности и форми на обучение, както и във филиала в Кърджали),

Регионална геология (ГПМЕР-3 редовна форма на обучение),

Стратиграфия (ГПМЕР-2 редовна форма на обучение) и

Геоложко документиране (ГГИ-3 редовна и ГГИ-4 задочна форма на обучение).

• Упражнения в ОКС Бакалавър:

Обща геология (първи курс ГГИ, ПГ, ГПМЕР, СДТНГ, ЕООС и БТ задочна форма на обучение),

Регионална геология (ГПМЕР-3 редовна форма на обучение),

Стратиграфия (ГПМЕР-2 редовна форма на обучение) и

Геоложко документиране (ГГИ-3 редовна и ГГИ-4 задочна форма на обучение).

• Разработени нови курсове:

Обща геология (редовна и задочна форма на обучение – първи курс всички специалности и форми на обучение, както и във филиала в Кърджали),

Регионална геология (ГПМЕР-3 редовна форма на обучение),

Стратиграфия (ГПМЕР-2 редовна форма на обучение) и

Геоложко документиране (ГГИ-3 редовна и ГГИ-4 задочна форма на обучение).

Рецензентска дейност и участие в редакционни колегии

Член е на редакторския борд на списанието *Geologica Balcanica* и „Списание на Българското геологическо дружество“

Членство в професионални организации

Член е на Българското геологическо дружество

Кореспондент на Френската палеозойска геоложка асоциация

Участие в проекти след 2013 г.

Участие в национален научен или образователен проект 9 броя

Участие в международен научен или образователен проект 10 броя

Ръководство нанационален научен или образователен проект 14 брой

Препоръка: Доц. Валери Сачански води лекционния си курс съответстващ на най-новите тенденции на обучение по геология в световни университети. Подготвеният лекционен курс по обща геология, както и по регионална геология би бил от голяма полза за учебния процес в МГУ ако бъде издаден в учебник.

Заклучение

От направеният анализ на научната дейност, публикации и цитати на базата на представените документи, се налага категоричния извод, че доц. д-р Валери Валентинов Сачански отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му в Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“, София за заемане на академичната длъжност „професор“. Давам положително становище и убедено препоръчвам кандидата доц. д-р Валери Валентинов Сачански да бъде избран за професор.

Изготвила становището:
(проф. д-р Илияна Бончева)

София 27.01.2023

